

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/110846,Informator-publicacji-wystaw-i-upamietnien-Instytutu-Pamieci-Narodowej-Oddzial-w.html>
25.04.2024, 22:19

Informator publikacji, wystaw i upamiętnień Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku i Delegatury w Bydgoszczy 2020 r. plus suplement 2020-2021 r.

Informator prezentuje dorobek gdańskiego oddziału IPN i delegatury w Bydgoszczy od momentu utworzenia do 2020 r. Uzupełnia go suplement obejmujący drugą połowę 2020 r. i 2021 r.

Preambuła ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu:

Mając na względzie:

- zachowanie pamięci o ogromie ofiar, strat i szkód poniesionych przez Naród Polski w latach II wojny światowej i po jej zakończeniu,
- patriotyczne tradycje zmagania Narodu Polskiego z okupantami, nazizmem i komunizmem,
- czyny obywateli dokonywane na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego i w obronie wolności oraz godności ludzkiej,
- obowiązek ścigania zbrodni przeciwko pokojowi, ludzkości i zbrodni wojennych,
- a także powinność zadośćuczynienia przez nasze państwo wszystkim pokrzywdzonym przez państwo łamiące prawa człowieka

jako wyraz naszego przekonania, że żadne bezprawne działania państwa przeciwko obywatelom nie mogą być chronione tajemnicą ani nie mogą ulec zapomnieniu.

Instytut Pamięci Narodowej został powołany ustawą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej 18 grudnia 1998 roku. Prezesa Instytutu powołano w czerwcu 2000 roku i w drugiej połowie tego roku rozpoczęła się faktyczna budowa struktur. Pierwszych pracowników Oddziału IPN w Gdańsku zatrudniono w sierpniu i we wrześniu 2000 roku. Do końca tego roku cały

Oddział zatrudniał już ponad dwudziestu pracowników, głównie archiwistów oraz osoby kierujące poszczególnymi jednostkami. W roku 2020 w Gdańsku i Bydgoszczy zatrudnionych jest dwieście osób, w tym jedenastu prokuratorów. Jedna osoba posiada tytuł profesora, szesnastu pracowników Oddziału ma stopień naukowy doktora, jest też trzech doktorów habilitowanych. Ponad 90% pracowników ma wykształcenie wyższe magisterskie, przede wszystkim historyczne oraz historyczno-archiwalne.

Oddział od pierwszych lat swojej działalności aktywnie współpracuje z zainteresowanymi historią najnowszą Polski stowarzyszeniami i organizacjami, w tym z Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym „Solidarność”, ze Światowym Związkiem Żołnierzy Armii Krajowej, Związkiem Sybiraków, z Rodziną Katyńską oraz Fundacją Generał Elżbiety Zawackiej. Ważnym elementem pracy Oddziału jest także stała współpraca z samorządami, w tym z władzami województw pomorskiego oraz kujawsko-pomorskiego oraz miast Bydgoszczy, Elbląga, Gdańska, Gdyni, Torunia i wielu innych jednostek samorządu terytorial- 8 nego na obszarze działania Oddziału. Dla wzmocnienia pracy edukacyjnej i lepszej popularyzacji wiedzy o historii najnowszej stale utrzymywana jest współpraca z instytucjami kultury, w tym z Europejskim Centrum Solidarności, Muzeum II Wojny Światowej, Państwowym Muzeum Stutthof i Biblioteką Elbląską. Dla podniesienia jakości pracy naukowej niezwykle cenna jest stała współpraca z instytucjami naukowymi, w tym przede wszystkim z Uniwersytetem Gdańskim oraz Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu, a także Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy oraz placówkami Polskiej Akademii Nauk.

Pierwszą konferencję, a także wystawę poświęconą protestom społecznym na Wybrzeżu w grudniu 1970 roku przygotowano w trzydziestą rocznicę tych wydarzeń, w grudniu 2000 roku. Udostępnianie materiałów archiwalnych rozpoczęto w lutym 2001 roku w ówczesnym Oddziałowym Biurze Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów, a w 2002 roku została opublikowana pierwsza książka autorstwa pracownika Oddziału.

W okresie dwudziestu lat działalności Oddziału, który właściwością terytorialną obejmuje obszar województw pomorskiego, kujawsko-pomorskiego oraz zachodniej części warmińsko-mazurskiego, zrealizowano szereg przedsięwzięć archiwalnych, śledczych, poszukiwawczych, lustracyjnych, edukacyjno-naukowych oraz upamiętnieniowych.

W dwóch archiwach Oddziału (w Gdańsku i Bydgoszczy) zgromadzono i uporządkowano, przygotowując do udostępnienia, blisko **8 kilometrów materiałów archiwalnych z lat 1939-1990**.

W ramach działalności edukacyjnej, poza bieżącą pracą z młodzieżą, organizacją szkoleń dla nauczycieli, współpracą ze stowarzyszeniami kombatanckimi oraz innymi akcjami poświęconymi upowszechnianiu wiedzy o najnowszej historii Polski, do sierpnia 2020 roku przygotowano blisko **80 wystaw edukacyjnych** prezentowanych w kraju i zagranicą. W ramach prac popularyzatorskich oraz naukowych w okresie dwudziestu lat funkcjonowania Oddziału zorganizowano, samodzielnie lub we współpracy, **kilkadziesiąt konferencji**

naukowych, a pracownicy Oddziału opublikowali w tym czasie **ponad tysiąc artykułów**. Efektem prac naukowych i popularyzatorskich jest także ponad **120 opublikowanych przez IPN pozycji zwartych**: książek, broszur i drukowanych katalogów, które przedstawiono w niniejszym informatorze. Poza wzmiankowanymi pozycjami historycy zatrudnieni w Oddziale opublikowali szereg prac w innych wydawnictwach.

Celem niniejszego informatora jest przede wszystkim wskazanie głównych kierunków badań naukowych i prac popularyzatorskich realizowanych w gdańskim Oddziale IPN w latach 2000–2020.

Od wydawcy

PLIKI DO POBRANIA

[Informator Publikacji, wystaw i upamiętnień Instytutu Pamięci Narodowej Oddziału w Gdańsku i Delegatury w Bydgoszczy \(pdf, 24.64 MB\) 30.08.2020 15:00](#)
[Suplement do informatora 2020-2021 \(pdf, 681.21 KB\) 28.12.2021 09:28](#)